

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO – SANSKI KANTON
OPĆINA SANSKI MOST
JU "CENTAR ZA SOCIJALNI RAD"
SANSKI MOST**

Na osnovu člana 9. Pravila JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most, Upravni odbor JU "Centar za socijalni rad" na svojoj 5.sjednici održanoj dana 17.04.2024.godine, **u s v o j i o j e:**

IZVJEŠTAJ
IZVJEŠTAJ

***o radu i finansijski pokazatelji
JU „Centar za socijalni rad“ Sanski Most
za period I – XII / 2023.godine***

Broj: 02-4-7/24

Datum: 17.04.2024.godine

SADRŽAJ:

<i>Opći podaci</i>	<i>str. 3.</i>
1. <i>Osnovne odredbe</i>	<i>str. 3.</i>
2. <i>Djelatnost</i>	<i>str. 5.</i>
3. <i>Prava iz socijalne zaštite</i>	<i>str. 6.</i>
3.1. <i>Novčana i druga materijalna pomoć</i>	<i>str. 6.</i>
3.1.1. <i>Stalna novčana pomoć</i>	<i>str. 6.</i>
3.1.2. <i>Privremena – izuzetna novčana pomoć</i>	<i>str. 7.</i>
3.1.3. <i>Jednokratna novčana pomoć</i>	<i>str. 7.</i>
3.2. <i>Osposobljavanje za život i rad</i>	<i>str. 8.</i>
3.3. <i>Hraniteljstvo</i>	<i>str. 8.</i>
3.3.1. <i>Usvojenje</i>	<i>str. 8.</i>
3.4. <i>Smještaj u ustanove socijalne zaštite</i>	<i>str. 8.</i>
3.5. <i>Osobe sa invaliditetom</i>	<i>str. 11.</i>
3.6. <i>Usluge socijalnog i drugog stručnog rada</i>	<i>str. 13.</i>
4. <i>Zaštita civilnih žrtava rata</i>	<i>str. 15.</i>
5. <i>Zaštita porodice sa djecom</i>	<i>str. 17.</i>
- <i>Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja nije u radnom odnosu</i>	<i>str. 18.</i>
- <i>Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja je u radnom odnosu</i>	<i>str. 18.</i>
5.1. <i>Porodično pravna zaštita</i>	<i>str. 19.</i>
5.2. <i>Starateljstvo</i>	<i>str. 21.</i>
5.3. <i>Maloljetnička delinkvencija</i>	<i>str. 23.</i>
6. <i>Zdravstvena zaštita</i>	<i>str. 24.</i>
7. <i>Finansijski pokazatelj Ustanove</i>	<i>str. 26.</i>
- <i>Analiza bilansa stanja</i>	<i>str. 27.</i>
- <i>Račun prihoda i rashoda</i>	<i>str. 28.</i>
- <i>Tekući rashodi</i>	<i>str. 29.</i>
- <i>Tekući grantovi</i>	<i>str. 29.</i>
8. <i>Posebni podaci o plaćama i zaposlenim</i>	<i>str. 30.</i>
9. <i>Stručna zastupljenost</i>	<i>str. 31.</i>
10. <i>Zaključak</i>	<i>str. 31.</i>

Naziv	JU "Centar za socijalni rad"
Adresa	Muse Ćazima Ćatića bb.
Registracija (sudski registar)	U/1-07/2001
Datum registracije	29.01.2001.godine
Oblik organizacije	Javna ustanova Socijalni rad u ustanovama bez smještaja
Šifra djelatnosti	88.9
ID broj	4263200200000
Jedinstveni račun trezora	3385402200037887
Upravni odbor (članovi, datum rješenja)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dženana Cerić-Dizdarević, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-215/23 od 27.07.2023.god.-predsjednik 2. Midheta Bečić, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-215/23 od 27.07.2023.god.-član 3. Aida Imamović-Mujagić, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-215/23 od 27.07.2023.god. -član 4. Rufad Kadirić, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-215/23 od 27.07.2023.god. – član
Direktorica (datum imenovanja)	Elvira Cerić dipl. pravnik 11.04.2022.god.

1. OSNOVNE ODREDBE:

JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most osnovana je Odlukom Općinskog vijeća Sanski Most dana 25.12.2000. godine. Neposredno prije toga, ova ustanova djelovala je kao Služba socijalne zaštite Kantonalnog Centra za socijalni rad, u periodu od 12.10.1998. godine do 25.12.2000. godine. Radi efikasnijeg pristupa rješavanju problema u oblasti socijalne zaštite, osiguranja socijalne sigurnosti građana i njihovih obitelji u stanju socijalne potrebe, Odlukom Vlade Unsko – sanskog kantona, Općinska vijeća preuzimaju prava i obaveze Osnivača, te je 29.01.2001. godine, Rješenjem Kantonalnog suda u Bihaću registrovana JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most pod brojem: U/1-07/2001.

2. DJELATNOST

JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most obavlja poslove neposredne socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, utvrđene kantonalnim i federalnim Zakonima i to:

- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, („Službene novine Federacije BiH“, br: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16, 40/18 i 16/23),
- Porodični zakon Federacije BiH, („Službene novine Federacije BiH“ br: 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19),
- Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, („Službene novine Federacije BiH“, br: 20/13 i 75/21),
- Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama, („Službene novine Federacije BiH“, br: 37/01, 40/02, 52/11 i 14/13),
- Zakon o zdravstvenom osiguranju, („Službene novine Federacije BiH“, br: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 100/14, 36/18 i 61/22),
- Krivični zakon Federacije BiH, („Službene novine Federacije BiH“, br: 36/03, 21/04, 69/04, 18/15, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23),
- Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Sl. novine F BiH“, br: 7/14 i 74/20),
- Zakon o hraniteljstvu („Službene novine Federacije BiH“ br:19/17),
- Zakon o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:75/21),
- Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 52/22),

kao i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i općim aktima, a posebno:

- otkrivanje uzroka nastajanja stanja socijalne potrebe,
- vrši analizu socijalnih problema, otkriva uzroke njihovog nastajanja, predlaže nadležnim organima poduzimanje mjera za njihovo rješavanje i uklanjanje i donošenje normativnih akata,
- organiziranje i provođenje oblika socijalne i dječije zaštite,
- neposredno pružanje usluga stručnog socijalnog rada, pojedincima i porodicama i grupama građana,
- rješavanje u prvom stepenu zahtjeva za ostvarivanje prava u okviru nadležnosti,
- obavlja poslove u oblasti zaštite civilnih žrtava rata, njihovoj zdravstvenoj zaštiti, liječenju i rehabilitaciji,
- obavlja poslove u oblasti porodične zaštite, zaštite odgojno zanemarene djece, sudjeluje u izvršavanju odgojnih mjera i mjera zaštitnog nadzora izrečenih maloljetnim izvršiteljima krivičnih djela,
- obavlja stručne poslove u oblasti starateljstva, zbrinjavanja i smještaja osoba u Ustanove socijalne zaštite ili u porodice,
- obavlja poslove na suzbijanju prosjačenja, prostitucije, alkoholizma, maloljetničke delinkvencije i drugih oblika asocijalnih ponašanja,
- obavlja socio - preventivni rad u oblasti porodične zaštite,
- organizuje savjetodavni rad za pitanje braka i porodice,
- saraduje sa drugim pravnim osobama, udruženjima građana, pravosudnim i drugim organima radi unapređivanja kvalitete socijalnog rada i socijalne zaštite, uključujući i stručne saradnike,

- saraduje sa odgovarajućim faktorima u pripremanju programa razvoja socijalne zaštite i poduzimanju socijalnih akcija,
- obavlja razvrstavanje, kategorizaciju lica ometenih u psihofizičkom razvoju,
- formira komisiju i koordinira rad stručnih tijela – ekipa stalnog, povremenog ili privremenog karaktera,
- vodi službene evidencije i prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, o primjenjenim oblicima socijalne zaštite i utrošenim materijalnim sredstvima i izrađuje i podnosi izvještaj nadležnom organu,
- osigurava neophodna novčana sredstva za rad Centra,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

U 2008. godini stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine FBiH“, br: 70/08), gdje se određene izmjene i dopune odnose i na obaveze Centara za socijalni rad za vođenje postupka priznavanje prava na zdravstveno osiguranje određenih osoba (starijih od 65 godina i djece do polaska u školu), za koje je Uputstvo o primjeni dalo Kantonalno ministarstvo br: 09-35-11829-1/09. Također se primjenjuje Odluka Vlade USK-a broj: 03/017-1804/2005 od 29.06.2005. godine, te Odluka o izmjenama i dopunama Odluke broj: Odluke broj: 03-017-1217/2016 od 11. februara 2016. godine („Službeni glasnik USK-a br: 04/16), a koje se odnose na način i postupak za priznavanje prava na zdravstveno osiguranje neosiguranih socijalno ugroženih osoba.

U protekloj godini uposlenici Centra su učestvovali u sljedećim edukacijama i sastancima:

- „Prvi forum mreže praktičara socijalne zaštite“ UNDP,
- “16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja”, UN Women,
- Edukacija iz oblasti javni nabavki.

U postupcima zaštite od nasilja u porodici, Centar je imao saradnju sa predstavnicima PU Sanski Most, ali i prilikom zbrinjavanja duševno oboljelih osoba. Saradnja je razvijena sa Domom zdravlja Sanski Most, Općinskim sudom i Tužilaštvom, ali i sa većinom obrazovnih ustanova i nevladinih organizacija.

3. PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE:

Prava iz socijalne zaštite u smislu Kantonalnog i Federalnog Zakona o socijalnoj zaštiti, ostvarena tokom 2023. godine su:

1. NOVČANA I DRUGA MATERIJALNA POMOĆ,
2. OSPOSOBLJAVANJE ZA ŽIVOT I RAD,
3. HRANITELJSTVO,
4. SMJEŠTAJ U USTANOVU SOCIJALNE ZAŠTITE,
5. OSNOVNA PRAVA OSOBA SA INVALIDITETOM,
6. USLUGE SOCIJALNOG I DRUGOG STRUČNOG RADA.

3.1. Novčana i druga materijalna pomoć – podrazumijeva stalnu novčanu pomoć, novčanu naknadu za pomoć i njegu drugoj osobi, te druge materijalne pomoći (privremena – izuzetna novčana pomoć, jednokratna novčana pomoć).

3.1.1. Stalna novčana pomoć je pomoć koju mogu ostvariti lica i porodice, pod sljedećim uvjetima:

- a) da su nesposobni za rad, odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad, (Nalaz stručne komisije),
- b) da nemaju dovoljno prihoda za održavanje,
- c) da nemaju članova porodice koji su po Zakonu obavezni da ih održavaju ili ako ih imaju, da te osobe nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu održavanja,
- d) stara i bolesna lica bez materijalne potpore (muškarci preko 65, a žene preko 60 godina).

Tokom 2023. godine nije bilo podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na stalnu novčanu pomoć.

Zaključno sa 31.12.2023. godine na evidenciji Centra za socijalni rad nalazi se **14 korisnika** stalne novčane pomoći.

Centar za socijalni rad prilikom donošenja rješenja o priznavanju prava na stalnu novčanu pomoć rukovodi se Instrukcijom o visini novčanih iznosa kojom su utvrđeni jedinstveni kriteriji novčanih isplata za USK-a i to kako slijedi:

- za jednočlano domaćinstvo 90,00 KM,
- za dvočlano domaćinstvo 108,00 KM,
- za tročlano domaćinstvo 126,00 KM,
- za četvoročlano i višečlano domaćinstvo 144,00 KM.

Ukoliko domaćinstvo ima lice sa invaliditetom sa najmanje 70% tjelesnog oštećenja ili lice sa trajnim smetnjama u psihofizičkom razvoju iznosi za stalnu novčanu pomoć se povećavaju za 2% i iznose:

- za jednočlano domaćinstvo 108,00 KM,
- za dvočlano domaćinstvo 126,00 KM,
- za tročlano domaćinstvo 144,00 KM,
- za četvoročlano i višečlano domaćinstvo 161,00 KM

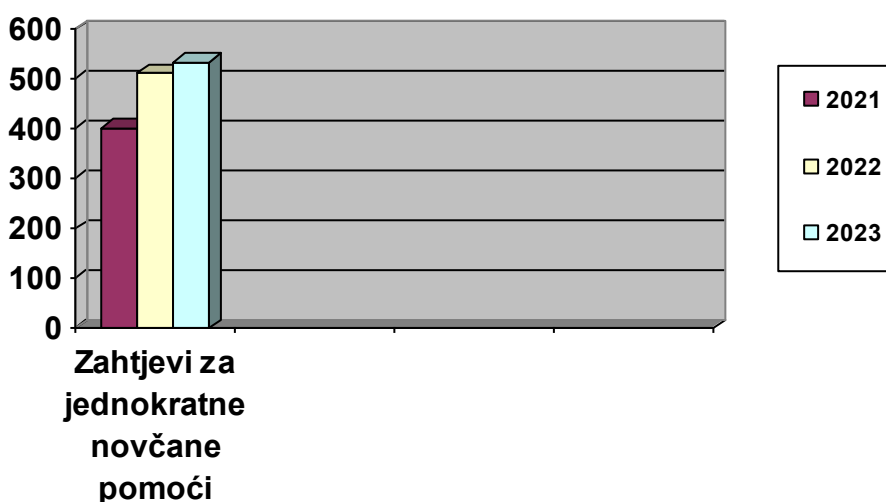
U 2023. godni na evidenciji Ustanove nalazi se **jedan korisnik** prava na drugu materijalnu pomoć - ograničenu finansijsku pomoć stranog državljanina kojem je priznat izbjeglički status u Bosni i Hercegovini. Ograničena finansijska pomoć priznata je korisniku od 01.02.2018. godine u skladu sa Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osobama kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Sl.glasnik BiH“, broj: 43/17). Mjesečni iznos ograničene finansijske pomoći je 138,15 KM, odnosno (15% od prosječne godišnje plaće u BiH, a prema posljednjem objavljenom podatku Agencije za statistiku BiH). Isplata ograničene finansijske pomoći vrši se iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

3.1.2. Privremena – izuzetna novčana pomoć može se dodijeliti osobi koja se nađe u stanju izuzetne socijalne potrebe, odnosno potrebe koja se ne može zadovoljiti jednokratnom novčanom pomoći. Visina izuzetne novčane pomoći utvrđuje se u procentu 85% (maksimalno) od prosječne plaće privrede Kantona. Ovaj vid pomoći korisnicima se može dodijeliti samo jedanput u toku kalendarske godine. Tokom 2023. godine zaprimljeno je **14 zahtjeva** za izuzetnu novčanu pomoć svi zahtjevi su pozitivno riješeni.

3.1.3. Jednokratna novčana pomoć - može se dodijeliti osobi koja se nađe u stanju socijalne potrebe. Pravo na jednokratnu novčanu pomoć može ostvariti isti korisnik najviše tri puta u toku kalendarske godine. Visina jednokratne novčane pomoći utvrđuje se u procentu 35% (maksimalno) od prosječne plaće privrede Kantona. Tokom 2023. godine zaprimljeno je **534 zahtjeva** za jednokratnu novčanu pomoć i nakon provedenog postupka, Stručni tim Centra pozitivno je riješio **515 zahtjeva**, za **dva zahtjeva** stranke odustale od zahtjeva, te **17 zahtjeva** odbijeno.

<i>Oblik pomoći</i>	<i>Stalna novčana pomoć</i>	<i>Privremena novčana pomoć</i>	<i>Jednokratna novčana pomoć</i>
<i>Broj korisnika</i>	14	14	534

3.1.4. Tabela br:1. Prikaz broja korisnika navedenih oblika novčanih pomoći u 2023. godini.

Grafik br:1. Prikaz zahtjeva za jednokratne novčane pomoći u 2021, 2022 i 2023. godini.

Jednokratna i privremena novčana pomoć finansiraju se iz budžeta Općine Sanski Most i Kantona, a stalna novčana pomoć isplaćuje se iz budžeta Kantona.

3.2. Osposobljavanje za život i rad

Pravo na osposobljavanje za život i rad ostvaruju djeca ometena u psihofizičkom razvoju i odrasle osobe s umanjnim psihofizičkim sposobnostima. Utvrđivanje postojanja osnove za ostvarivanje prava na osposobljavanje za život i rad vrši Prvostepena stručna komisija za procjenu sposobnosti i određivanje podrške djeci s teškoćama u razvoju.

U toku 2023. godine zaprimljen je **jedan zahtjev** za ocjenu djece i mladih sa posebnim potrebama. Zahtjev je obrađen od strane Centra, te prosljeđen Prvostepenoj stručnoj komisiji za procjenu sposobnosti i određivanje podrške djeci s teškoćama u razvoju. U toku 2023. godine ocjenjeno je **šestero** djece, a radi se o zahtjevima iz 2022. godine od čega je kod **dvoje** djece urađen kontrolni pregled.

3.3. Hraniteljstvo

U skladu sa Zakonom o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine pod hraniteljstvom se smatra oblik zaštite izvan vlastite porodice kojom se djetetu ili odraslom licu osigurava odgovarajući porodični smještaj i zaštita u hraniteljskoj porodici.

Hraniteljstvo prema potrebama hranjenika može biti:

- tradicionalno hraniteljstvo,
- specijalizovano hraniteljstvo,
- hitno hraniteljstvo,
- povremeno hraniteljstvo.

O smještaju djece ili odraslih osoba u hraniteljsku porodicu kao i prestanku smještaja, Centar za socijalni rad provodi postupak i donosi rješenje u prvom stepenu uz saglasnost nadležnog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike USK-a, te sa hraniteljskom porodicom sklapa ugovor o hraniteljstvu.

U toku 2023. godine nije bilo novih zahtjeva za hraniteljstvo, kao ni novih slučajeva smještaja u hraniteljske porodice.

3.3.1. Usvojenje – kao poseban oblik porodično pravne zaštite djece bez roditeljskog staranja regulisan je odredbama Porodičnog zakona i to: članom 91 – 123., kojima su propisani uvjeti, postupak zasnivanja usvojenja, kao i prava i dužnosti koji proizilaze iz potpunog i nepotpunog usvojenja.

U 2023. godini podneseno je **39 zahtjeva** za usvojenje.

Na evidenciji Centra nalazi se **270 zahtjeva** za usvojenje (period 2016-2023. god.).

U toku 2023. godine okončan je jedan postupak potpunog usvojenja.

3.4. Smještaj u ustanove socijalne zaštite

Smještaj u ustanove socijalne zaštite mogu ostvariti djeca i odrasle osobe kojima je potrebna stalna briga i potpora u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u vlastitoj ili drugoj porodici ili na drugi način.

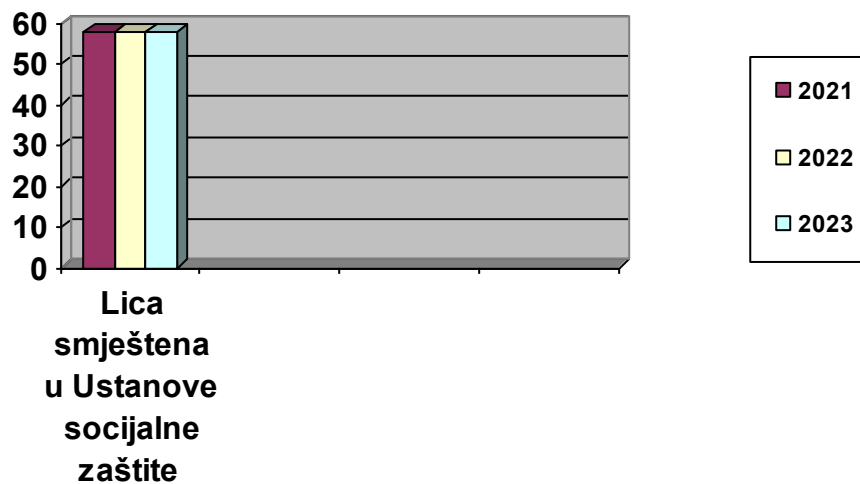
O smještaju u ustanove odlučuje Centar za socijalni rad na čijem području osoba ima prebivalište uz pismenu saglasnost nadležnog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, na temelju mišljenja Stručnog tima Centra, Izvršne odluke suda, na osnovu nalaza i mišljenja Stručne komisije o nesposobnosti za rad, odnosno nalaza i mišljenja odgovarajuće zdravstvene ustanove.

Tokom 2023. godine u Centru je pokrenuto ukupno **sedam** postupka smještaja punoljetnih lica u ustanove socijalne zaštite po službenoj dužnosti.

- **dva lica** su uz saglasnost Kantonalnog ministarstva smještena u ustanovu socijalne zaštite, dok je za **dva lica** provodi postupak za pribavljanje saglasnosti za smještaj. Za **tri lica** je obustavljen postupak za smještaje jer su stranke umrle u toku provođenja postupka.

U toku 2023. godine za **jedno lice** je prestao smještaj zbog smrti korisnika smještaja, dok je jedno lice napustilo ustanovu smještaja na lični zahtjev i vratilo se u biološku porodicu.

U 2023. godini realiziran je smještaj **dva maloljetna lica** u ustanovu socijalne zaštite, a postupci su pokrenuti po službenoj dužnosti. Sva malodobna lica su smještena uz saglasnost Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike USK-a. Za **tri maloljetna lica** je prestao smještaj zbog nepostojanja Zakonom predviđenih uslova za nastavak istog.

Grafik br:2. Prikaz broja lica smještenih u Ustanove socijalne zaštite u 2021, 2022 i 2023. godini

Mjesečni iznos troškova smještaja u Ustanovama socijalne zaštite za punoljetna lica kreću se u rasponu od 900,00-1.350,00 KM.

R/br:	Naziv ustanove	Mjesto	Broj osoba	Participacija
1.	Zavod za zaštitu djece i omladine	Pazarić	4	4
2.	Naš dom d.o.o	Travnik	2	2
3.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica	Bakovići	2	2
4.	Zavod za zaštitu ženske djece i omladine	Višegrad	1	1
5.	JU Dom za lica sa invaliditetom	Prijedor	2	2
6.	JU Dom za stara lica	Prijedor	5	5
7.	Zavod za zaštitu mentalno inval.lica „Drin“ Fojnica	Fojnica	14	13
8.	Starački dom „Zlatna Jesen“	Sanski Most	4	4
10.	PU Starački dom „Vita nova“	Sanski Most	2	2
	U K U P N O:		36	35

3.4.1. Tabela br:2. Prikaz broja odraslih lica smještenih putem Centra za socijalni rad u ustanove socijalne zaštite

R/br:	Naziv ustanove	Mjesto	Broj osoba	Participacija
1.	"Duga" – centar za zbrinjavanje djece bez roditeljskog staranja	Kulen Vakuf	5	/
2.	SPŽZ – Vrhpolje	Vrhpolje–S.Most	2	/
3.	SPŽZ – Velika Kladuša	Velika Kladuša	5	/
4.	SPŽZ – Ključ	Ključ	1	/
5.	Zavod za zaštitu mentalno inval.lica „Drin“ Fojnica	Fojnica	4	2
6.	SOS – dječije selo Gračanica	Gračanica	3	/
7.	SOS – dječije selo Sarajevo	Sarajevo	1	/
8.	JU Dječiji dom „Mostar“	Mostar	1	1
	U K U P N O:		22	3

3.4.2. Tabela br:3. Prikaz broja maloljetnih lica smještenih putem Centra za socijalni rad za socijalni rad u ustanove socijalne zaštite

3.5. Osobe sa invaliditetom

Prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, br: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16, 40/18, 16/23), osobe sa invaliditetom – neratni invalidi su osobe sa urođenim i stečenim invaliditetom, tačnije invaliditetom koji nije posljedica rata, te osnovna prava u smislu navedenog Zakona ne mogu ostvariti osobe sa invaliditetom koja takvo pravo koriste po drugim propisima (kao npr. propisima Penzijsko-invalidskog osiguranja, Boračko invalidske zaštite i Civilne žrtve rata).

Oštećenje organizma lica sa invaliditetom, pravo na pomoć i njegu i ortopedski dodatak utvrđuje se Nalazom, ocjenom i mišljenjem Instituta za medicinsko vještačenje Sarajevo, Odjeljenje u prvostepenom postupku Bihać.

Prvostepena rješenja za invalidna lica ustanova donosi nakon utvrđenog procenta oštećenja organizma podnosioca zahtjeva koja podliježu reviziji koju vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Sarajevo.

Novčana sredstva za isplatu po ovom Zakonu obezbjeđuju se u budžetu Federacije, a isplata se vrši direktno korisnicima putem tekućeg računa.

➤ Mjesečni iznosi lične invalidnine određuju se u procentu od osnovice koja je određena Zakonom od 01.04.2023. godine i iznosi 476,80 KM i to ovisno od utvrđenog procenta oštećenja organizma. Osobe sa invaliditetom razvrstavaju se u 2 (dvije) grupe, tako da se lična invalidnina određuje srazmjerno stepenu oštećenja organizma na osnovu Nalaza, ocjene i mišljenja Instituta za medicinsko vještačenje.

S obzirom na utvrđenu osnovicu od 476,80 KM, visina iznosa lične invalidnine se kreće u rasponu od 143,04 KM do 190,72 KM i to:

Grupa i procjena.invalidn.	Prikaz obračuna	Iznos
I grupa 100 %	476,80 x 40%	190,72
II grupa 90 %	476,80 x 30%	143,04

Tabela br: 4. Prikaz visine iznosa lične invalidnine po grupama

Lica koja su cijenjena ispod 90 % invalidnosti ne mogu ostvariti pravo po navedenom Zakonu.

- Kod utvrđivanja dodatka za njegu i pomoć drugog lica, lica sa invaliditetom (neratni invalidi) razvrstani su u 2 (dvije) grupe i to:

Grupa	Prikaz obračuna	Iznos
I grupa	476,80 x 100%	476,80
II grupa	476,80 x 50%	238,40

Tabela br: 5. Prikaz visine iznosa dodatka za njegu i pomoć druge osobe po grupama

- Ortopedski dodatak se određuje u mjesečnom iznosu od:

476,80 x 7%	33,38
-------------	-------

Tabela br:6. prikaz visine iznosa ortopedskog dodatka.

U toku 2023. godine zaprimljen je **67 zahtjeva** za ostvarivanje prava po osnovu neratnih invalidnina, nakon provedenog postupka isti su pozitivno riješeni.

Stanje na dan 01.01.2023.god.	Novi zahtjevi u 2023.god.	Pravo prestalo zbog smrti 2023.god.	Stanje sa 31.12.2023.god.
449	67	49	517

Dana 31.12.2023. godine na evidenciji Ustanove nalazi se ukupno **517 korisnika** neratnih invalida. Od ukupnog broja neratnih invalida pravo na dodatak za njegu i pomoć drugog lica ostvarilo je **507 korisnika** neratnih invalida. Po Federalnom

zakonu dodatak za njegu i pomoć drugog lica ostvarilo je **499 korisnika**, a po Kantonalnom zakonu pravo na dodatak za njegu i pomoć drugog lica ostvarila su **8 korisnika**.

Uvidom u SOTAC-ovu bazu podataka utvrđeno je da je po osnovu prava osoba sa invaliditetom – neratnih invalida za korisnike s područja općine Sanski Most u 2023. godini ukupno isplaćeno 2.481.837,22 KM.

Svim licima koja ostvaruju novčanu naknadu kao neratni invalidi Odukom Vlade Federacije od 01.07.2012. godine isplata se vrši po rješenjima JU „Centar za socijalni rad“ u 100% iznosu.

3.6. Status roditelja negovatelja

Roditelj negovatelj u smislu Zakon o roditeljima negovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine je roditelj lica sa 100% invaliditetom uzrokovanog bolešću ili poremećajem u razvoju, kao i slijepog lica čiji je ostatak vida na oba oka ispod 0,05 s korekcijom, odnosno roditelj lica koje se, prema nalazu Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, ne može osposobiti za samostalan život niti može samostalno zadovoljavati barem jednu od sljedećih osnovnih životnih potreba:

- a) kretanje u stanu i izvan stana;
- b) uzimanje hrane;
- c) oblačenje i svlačenje;
- d) održavanje lične higijene ili
- e) obavljanje drugih fizioloških potreba.

Status roditelja negovatelja može ostvariti i lice iz reda srodnika koje je, u skladu s odredbama Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, nadležni organ imenovao za staratelja.

U toku 2023. godine podneseno je **pet zahtjeva** za priznavanje statusa roditelja - negovatelja, za četiri zahtjeva je priznato pravo, te su predmeti proslijeđeni Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike na reviziju, nakon provedene revizije za četiri roditelja – negovatelja počela je isplata plaće, doprinosa u skladu sa Zakonom. Jedan zahtjev nije prošao reviziju zbog Zakonom predviđenih uvjeta. Jedno dijete sa invaliditetom je preminulo, te se roditelju u skladu sa Zakonom uplaćuje plaća i doprinosi još 6 mjeseci nakon smrti lica sa invaliditetom.

3.7. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada

Pravo na usluge socijalnog i drugog rada mogu ostvarivati pojedinci, porodice i društvene grupe, neovisno od materijalnih mogućnosti i korištenja nekog od oblika socijalne zaštite, a radi zaštite njihovih prava i interesa i spriječavanja pojava i ublažavanja posljedica socijalnih problema. Uslugama socijalnog i drugog stručnog rada smatra se savjetodavno – stručni rad koji obavljaju ustanove u rješavanju bračnih i porodičnih problema, te mjere i akcije na spriječavanju društveno neprihvatljivog ponašanja djece i ostalih pojedinaca, porodica i društvenih grupa.

U 2023. godini prema raznim osnovama u ustanovi je zaprimljeno **2347 predmeta**, 1323 predmeta su interno zadužena, a u 1024 predmeta proveden upravni postupak.

Od toga:

Red.br.	Oblik zahtjeva	Broj Zahtjeva
1.	Stručni i savjetodavni rad, (socijalne anamneze, nalaz i mišljenje psihologa), dopisi i akti po službenoj dužnosti	685
2.	Uvjerenja o poslovnoj sposobnosti	56
3.	Jednokratne i izuzetne novčane pomoći	534
4.	Zahtjevi za usvojenje	39
5.	Smještaj u ustanovu	9
6.	Lica sa invaliditetom	67
7.	Roditelj – njegovatelj	5
8.	Posredovanje, odnosi u porodici, nasilje u porodici, savjetovanje sa psihologom, nalaz defektologa, mišljenje za maloljetničko sklapanje braka, utvrđivanje očinstva, davanje mišljenja i prijedloga sudskim organima	265
9.	Nasilje u porodici	12
10.	Civilne žrtve rata	6
11.	Priznavanje prava za porodicu u radnom i van radnog odnosa	98
12.	Starateljstvo	14
13.	Zdravstvena zaštita	62
14.	Dječiji dodatak	164
15.	Maloljetnička delinkvencija	9
16.	Uvjerenja i saglasnosti	322
	UKUPNO:.	2347

Tabela br:7. Prikaz ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva u 2023. godini

4. ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom od 18. jula 2006. godine, a koji je u primjeni od 01.09.2006. godine, civilnom žrtvom rata smatra se lice kod kojeg je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti, usljed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne opasnosti, usljed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja ili nestanak ili pogibiju tog lica.

Status civilne žrtve rata priznaje se:

- 1) licu kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 60% ili značajno narušavanje zdravlja usljed mučenja, nehumanog ili ponižavajućeg postupanja, nezakonitog kažnjavanja, protupravnog lišavanja slobode, zatvor, koncentracioni logor, internacija, prinudni rad u toku ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti,
- 2) licu kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 60% u vezi sa ratnim događajima (bombardovanja, ulične borbe, eksplozija ratnog materijala, zalutali metak i sl.),
- 3) licu kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 60% od eksplozije zaostalog ratnog materijala nakon završetka rata,
- 4) licu kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 60% u vezi sa diverzantskim, terorističkim akcijama kojima se ugrožava sigurnost i ustavni poredak Federacije,
- 5) članovima porodice nestalog lica, ako je nestalo lice bilo civil odnosno nije bio pripadnik oružanih snaga,
- 6) članovima porodice lica koje je poginulo u vezi sa ratnim događajima (bombardovanje, ulične borbe, eksplozija ratnog materijala, zalutali metak i sl.).

Status civilne žrtve rata priznaje se licima kod kojih je došlo do naknadnog oštećenja organizma – ispoljene i pogoršane bolesti, dugog perioda inkubacije, gubitak ekstremiteta i vida oba oka zbog pogoršanja općeg zdravstvenog stanja, mentalnog oštećenja i drugih oštećenja organizma, a nastalih zbog gore navedenih okolnosti.

Posebnom kategorijom civilnih žrtava rata smatraju se lica koja su preživjela seksualno zlostavljanje i silovanje.

Civilne žrtve rata – invalidi razvrstavaju se prema utvrđenom procentu tjelesnog oštećenja u šest grupa.

Iznos lične invalidnine različit je od grupe oštećenja organizma i određuje se u visini od **70% mjesečnog iznosa lične invalidnine ratnog vojnika invalida**, i to **50% sredstava se isplaćuje iz budžeta Federacije i 20 % iz budžeta Kantona.**

4.1. Tabela prikazuje broj korisnika lične invalidnine CŽR-a u 2023. godini – lica kod kojih je nastupilo tjelesno oštećenje od najmanje 60% zbog rane, povrede i ozljede zbog ratnih dejstava.

PROCENAT OŠTEĆENJA I BROJ KORISNIKA

Procenat oštećenja	100 % I grupa	100 % II grupa	90 %	80 %	70 %	60 %
Broj korisnika	/	1	1	2	6	4

Tabela br:8. Prikaz broja korisnika lične invalidnine CŽR-a

U 2023. godini nije bilo zahtjeva za ličnu invalidninu.

Na evidenciji Ustanove nalazi se **14 korisnika** koji ostvaruju pravo po osnovu lične invalidnine CŽR-a.

- za II grupu lica sa 100% oštećenjem organizma i ortopedskim dodatkom II stepen mjesečna naknada iznosi **483,15 KM**, (1 korisnik),
- za III grupu sa 90% oštećenjem organizma i ortopedskim dodatkom III stepen mjesečna naknada iznosi **364,01 KM**, (1 korisnik)
- za IV grupu sa 80% oštećenja organizma i ortopedskim dodatkom II stepen mjesečna naknada iznos **284,59 KM**, (2 korisnika)
- za V grupu sa 70% oštećenjem organizma mjesečna naknada iznosi **211,79 KM**, (6 korisnika)
- za VI grupu sa 60% oštećenja organizma mjesečna naknada iznosi **119,13 KM**, (4 korisnika)

Vidljivo je da lice sa određenim stepenom oštećenja organizma može ostvariti i dodatak za njegu i pomoć druge osobe, te ortopedski dodatak, pa se kao takvo evidentira u različitim kategorijama oštećenja organizma.

Uz navedene korisnike lične invalidnine na evidenciji Centra za socijalni rad nalazi se **40 korisnika** naknada za posebnu kategoriju civilnih žrtava rata „**Žene žrtve rata**“, za koje naknada iznosi 70% od osnovice lične invalidnine RVI – a, što mjesečno iznosi **661,84 KM**.

U 2023. godini podnesen je **jedan zahtjev** za mjesečno lično primanje posebne kategorije koji je pozitivno riješen, te je jedan zahtjev iz 2021. godine pozitivno riješen u 2023. godine i jedan zahtjev iz 2022. godine je odbijen u 2023. godini.

- PORODIČNA INVALIDNINA

Novi zahtjevi u 2023.godini	Priznata prava po zahtjevu od strane Prvog step. Organa
6	5

4.2. Tabela br:9. Prikaz korisnika porodične invalidnine CŽR-a u 2023.godini – naknade po osnovu smrti člana porodice.

<i>Ukupan broj izmijenjenih rješenja</i>	<i>Predmet ustupljen drugom Centru</i>	<i>Prestanak prava zbog smrti</i>
14	1	13

Tabela br:10. Prikaz izmjena kod postojećih korisnika porodične invalidnine.

U 2023. godini podneseno je **šest zahtjeva** za priznavanje prava na porodičnu invalidninu. Prvostepeni organ (Centar za socijalni rad) je donio rješenje o priznavanju prava u **pet** predmeta i ista uputio Drugostepenom organu (Kantonalnom ministarstvu) na reviziju, svi predmeti su pozitivno riješeni, te su i svi predmeti dobili saglasnost Drugostepenog organa. Za jedan predmet je obustavljen postupak, budući da je stranka odustala od zahtjeva.

Ukupan broj korisnika prava na porodičnu invalidninu do **kraja 2023. godine iznosi 253**, pri čemu se jednim rješenjem Centra za socijalni rad pravo na porodičnu invalidninu može priznati i za više lica (npr. jednim rješenjem pravo se priznaje roditeljima ili suprugu/supruzi, kao suživaocima prava).

Iznos porodične invalidnine različit je i određuje se u visini od **70% mjesečnog iznosa porodične invalidnine za porodice šehida i to 50% sredstva isplaćuje se iz budžeta Federacije i 20 % iz budžeta Kantona.**

Novčana naknada za porodičnu invalidninu u 2023. godini: za jednog člana porodice isplaćuje se u iznosu od **273,91 KM**, za dvočlano domaćinstvo u iznosu od **350,35 KM**, za tročlano domaćinstvo **382,20 KM** i za višečlano domaćinstvo **414,05 KM** mjesečno.

Mjesečni obračun za naknade civilnih žrtava rata vrši Centar za socijalni rad i iste dostavlja Kantonalnom ministarstvu.

Navedene naknade se isplaćuju putem tekućih računa korisnika, sa analizom isplata izvršenom od strane Centra za socijalni rad Sanski Most utvrđeno je da je po osnovu prava lične i porodične invalidnine civilnih žrtava rata (CŽR-a) za korisnike s područja općine Sanski Most u **2023. godini ukupno isplaćeno 1,304,565.44 KM, od čega je iz budžeta Federacije BiH isplaćeno 913,195.80 KM, a iz budžeta Kantona 391,369.64 KM.**

5. ZAŠTITA PORODICE S DJECOM

Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine, za navedeno pravo u 2023. godini podneseno je **218 zahtjeva** za dječiji dodatak, od čega su **164 zahtjeva** pozitivno riješena, dok je za 54 zahtjeva postupak u toku. U 2023. godini pozitivno je riješeno 569 zahtjeva za dječiji dodatak po federalnim propisima iz 2022. godine.

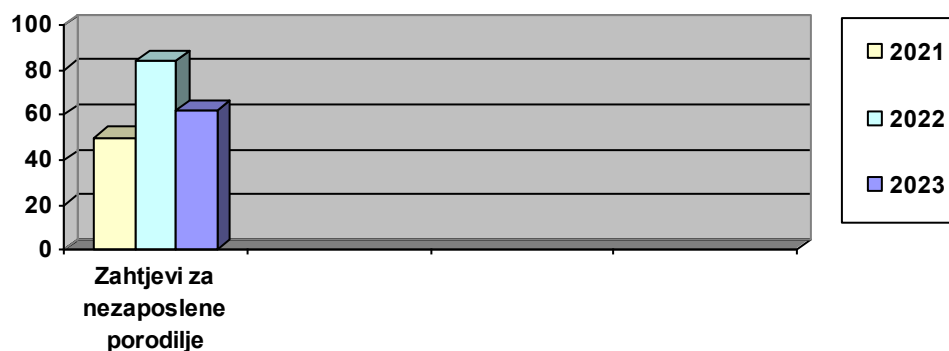
Visina dječijeg dodatka iznosi 19% najniže plaće u Federaciji utvrđene u skladu s odredbama Zakona o radu. Trebovanje sredstava za isplatu vrši se putem SOTAC aplikacije (baze podataka), uz dostavljanje posebnih obrazaca Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, a novčana sredstva Federalno ministarstvo nakazuje na transakcijski račun korisnika.

- Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja nije u radnom odnosu

Tokom 2023. godina podnesena su **62 zahtjeva** i svi zahtjevi su pozitivno riješeni. Pravo na ovaj vid pomoći ima majka koja nije u radnom odnosu, ostvaruje se u trajanju od 12 mjeseci, koja je za 2023. godinu iznosila 327,80 KM. Novčana pomoć nezaposlenoj porodilji isplaćuje se u visini 55% najniže plate u Federaciji utvrđene u skladu s odredbama Zakona o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Dana 05.05.2023. godine Vlada USK-a donijela je Odluku o isplati naknade za treće i svako naredno živorođeno dijete u USK-u za 2023. godinu, br: 03-02-2190-166/23 u visini od 500,00 KM jednokratno.

Ukupno je podneseno **10 zahtjeva** za priznavanje prava po ovom osnovu. Od ukupnog broja, 08 zahtjeva je pozitivno riješeno, 01 zahtjev je ustupljen na nadležno rješavanje JU „Centar za socijalni rad“ Ključ, dok je za 01 zahtjev postupak u toku.

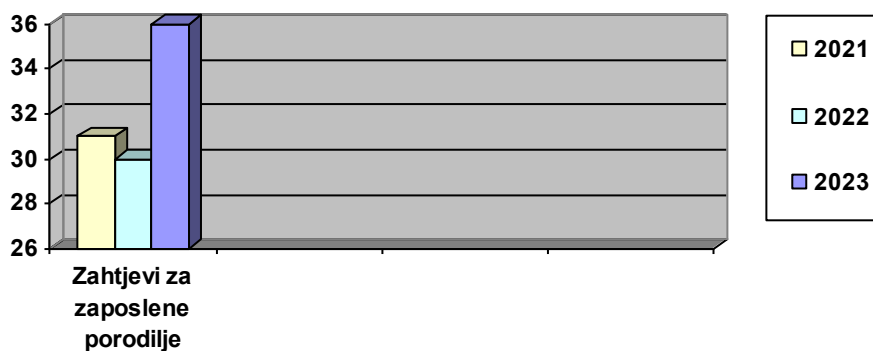

Grafik br:3. Prikaz broja podnesenih zahtjeva za nezaposlene porodilje 2021, 2022 i 2023. godini

- Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja je u radnom odnosu

Naknada plaće ženi – majci u radnom odnosu utvrđuje se u skladu sa članom 26. Zakona o izmjenama i dopunam zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Sl.glasnik USK-a” br: 7/2001). U stavu 1 (jedan) navedenog člana regulisano je da se naknada umjesto plaće ženi – majci utvrđuje u iznosu od 50% njene prosječne plaće ostvarene u periodu od šest mjeseci prije porođaja, valorizovane po osnovu rasta plaća na području Kantona u tom periodu. Stavom 2 (dva) istog člana regulisano je da se iznos naknade umjesto plaće ženi – majci utvrđuje u postupku za svaku ženu – majku posebno s tim da taj iznos ne može biti manji od 50% prosječne mjesečne plaće ostvarene na području Kantona u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa.

Broj podnesenih zahtjeva za priznavanje prava novčane pomoći po ovom osnovu u 2023. godini je **36** i svi zahtjevi su pozitivno riješeni.

Grafik br:4. Prikaz broja podnesenih zahtjeva za zaposlene porodilje u 2021, 2022 i 2023. godini.

Odluke općinskog vijeća Općine Sanski Most za 2023. godinu

- 1) Odluka o novčanoj naknadi za nezaposlene porodilje u 2023. godini: po ovoj Odluci priznato je pravo na novčanu naknadu za nezaposlene porodilje u iznosu od **565,78 KM za 61 porodilju**.
- 2) Odluka o subvenciji troškova prevoza redovnih učenika srednjih škola na području općine Sanski Most za 2023. godinu: po ovoj Odluci podneseno je **60 zahtjeva**, svi zahtjevi su pozitivno riješeni.
- 3) Odluka o dodjeli novčane pomoći za nabavku GPS narukvica djeci/osobama sa teškoćama u razvoju (invaliditetom) sa područja općine Sanski Most za 2023. godinu:
U 2023. godini podnesena su **dva zahtjeva**, oba zahtjeva su pozitivno riješena, te je izvršena nabavka GPS narukvica.
- 4) Odluka o nabavci sitnih stvari za potrebe štićenika i korisnika usluga JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most za 2023. godinu:
Na osnovu gore navedene Odluke podneseno je **37 zahtjeva** i svi zahtjevi su pozitivno riješeni, te je po zahtjevu isplaćen iznos od **10.422,00 KM**.

5.1. Porodično pravna zaštita

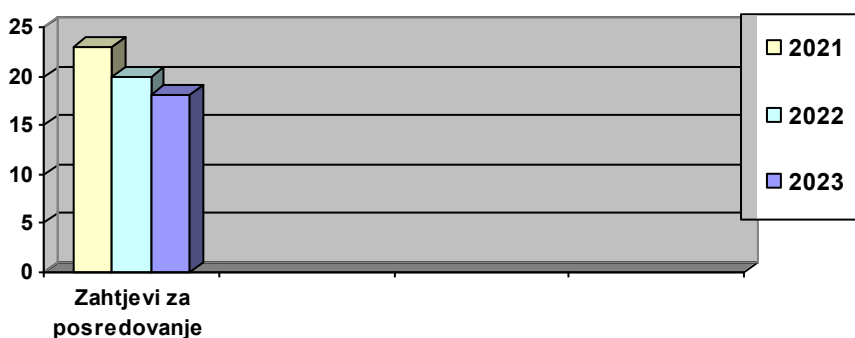
Porodičnom zaštitom uređuju se prava i dužnosti članova porodice, prava i dužnosti bračnih drugova, kao i obaveze roditelja prema djeci i obrnuto. Osnovni zakonski propis koji regulira porodično pravne odnose je Porodični zakon, kojim su Centru za socijalni rad utvrđena ovlaštenja u; postupcima razvoda braka tj. posredovanja, kao i stručne pomoći zaštite prava i interesa članova porodice u svim slučajevima poremećenih bračnih odnosa.

Tokom 2023. godine Centar za socijalni rad Sanski Most zaprimio je **18 zahtjeva za posredovanje**, u skladu s tim proveo postupak mirenja bračnih partnera, nadležnim sudskim organima uputio mišljenje o povjeravanju djece, kontaktiranju i izdržavanju i učestvovao u postupcima razvoda braka pri nadležnom Sudu.

Pored navedenog u **18 porodica** Centar je učestvovao u uređivanju porodičnih odnosa i obavio savjetovanje. Tokom 2023. godine u Centru za socijalni

rad evidentirano je **12 porodica** u kojima je **došlo do nasilja u porodici**, te je u **11 slučajeva** izrečena zaštitna mjera. Dodatno u **38 predmeta** na zahtjev Suda, Centar je proveo postupak i dostavio mišljenje i prijedloge bitne u donošenju konačnih sudskih odluka, a koje su se između ostalog odnosile na postupke donošenja odluke i izmjenu odluke o povjeravanju djece na brigu, zaštitu i vaspitanje maloljetne djece, odlučivanju o visini izdržavanja mladb. djece od strane roditelja koji neće živjeti sa djetetom i načinu ostvarivanja kontakata i ličnih odnosa djeteta sa roditeljem sa kojim neće živjeti, utvrđivanje očinstva i sl.

Tokom 2023. godine Centar je zaprimio **pet prijava** od strane trećeg lica vezane za društveno negativno ponašanje osoba na području Općine, izvršio analizu i proveo postupak u cilju zaštite prava i interesa osoba društveno negativnog ponašanja.

Grafik br:5. Prikaz broja podnesenih zahtjeva u postupku posredovanja u 2021, 2022, i 2023. godini

Oblik prava	Broj zahtjeva
Posredovanje	18
Nasilje u porodici	12
Odnosi u porodici	14
Društveno negativne pojave	5
Utvrđivanje očinstva	5
Zahtjevi za pomoć i intervenciju, savjetovanje sa psihologom	18
Davanje mišljenja i prijedloga sudskim organima	38

5.2. Starateljstvo

Starateljstvo je oblik zaštite maloljetnih lica bez roditeljskog staranja i punoljetnih lica koja nisu sposobna ili koja nisu u mogućnosti starati se o sebi, svojim pravima, interesima i obavezama. Svrha starateljstva je zamjena roditeljskog staranja, odnosno zaštita ličnosti i interesa punoljetnih štíćenika, naročito njihovim liječenjem i osposobljavanjem za samostalan život i rad. To znači da poslove starateljstva vrši Organ starateljstva preko imenovanog staraoca ili neposredno preko stručnog lica.

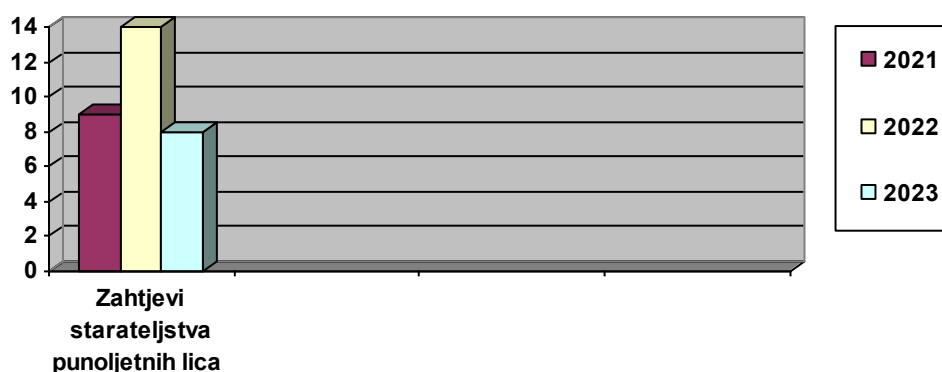
Tokom 2023. godine Centar za socijalni rad provodio je i posebnu zaštitu nad maloljetnim i odraslim licima bez odgovarajuće porodične zaštite putem Organa starateljstva, a u skladu sa Porodičnim zakonom („Sl.novine Federacije BiH“, br: 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19). U skladu sa odredbama Porodičnog zakona Organ starateljstva u pripremanju, donošenju i provođenju svojih rješenja, odnosno pojedinih mjera koristi sve oblike socijalne zaštite, metode socijalnog i drugog stručnog rada, kao i usloge socijalnih, zdravstvenih, obrazovno – odgojnih i drugih organizacija i ustanova.

Starateljstvom za posebne slučajeve pruža se zaštita osobama koja imaju poslovnu sposobnost, ali su faktički spriječena da lično u pojedinim poslovima i sporovima, odnosno onemogućena su za određeno vrijeme samostalno djelovati i kvalificira se:

- a. staralac odsutnom licu,
- b. staralac nepoznatom vlasniku imovine,
- c. posebni staralac,
- d. staralac nad stranim državljaninom,
- e. ostali slučajevi starateljstva: (staralac teško bolesnom i nemoćnom licu, staralac začetka, staralac lica koje izdržava kaznu lišenja slobode, staralac umrlom licu, postavljanje staraoca od suda).

U 2023. godini zaprimljeno je **osam zahtjeva** za stavljanje lica pod starateljstvo koja se odnose na punoljetna lica, od kojih:

- **pet** po službenoj dužnosti,
- **tri** na osnovu dopisa Općinskog suda

Grafik br:6. Prikaz broja podnesenih zahtjeva za starateljstvo punoljetnih lica u 2021, 2022, i 2023.godini

Od navedenog:

- Za četiri lica Centar za socijalni rad je pokrenuo postupak za oduzimanje/ograničavanje poslovne sposobnosti po službenoj dužnosti pred Općinskim sudom u Sanskom Mostu, te donio rješenja o privremenom starateljstvu.

- Za jedno lice imenovan je staratelj nakon obavještenja da je istima rješenjem Općinskog suda u Sanskom Mostu oduzeta/ograničena poslovna sposobnost.

- Za pet lica Centar je na zahtjev Suda imenovao staratelja za poseban slučaj u postupcima: dokazivanja, utvrđivanja smrti, licima nepoznatog boravišta i prebivališta.

<i>Ukupno punoljetnih lica pod starateljstvom</i>	<i>Novi zahtjevi u 2023.god.</i>	<i>Zahtjevi na osnovu dopisa Općinskog suda</i>
152	8	5

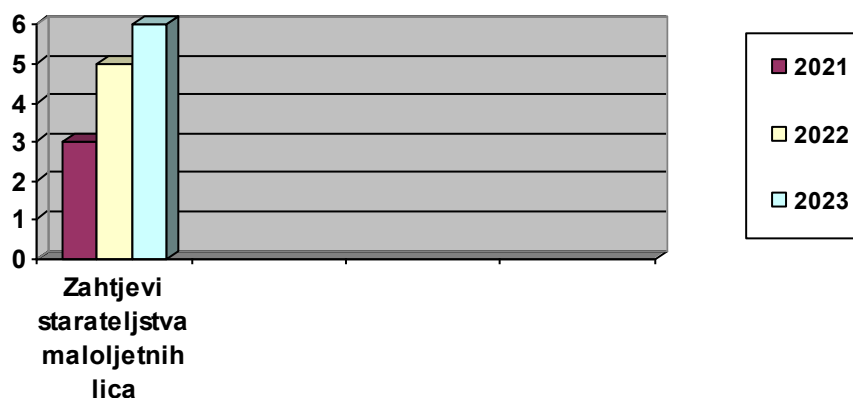
Tabela br:11. Prikaz punoljetnih lica pod starateljstvom

Prema evidenciji Centra za socijalni rad Sanski Most u 2023. godini pod starateljstvom se nalazi ukupno **152 punoljetna lica**.

Kako je već navedeno Organ starateljstva provodi postupke starateljstva i nad maloljetnim licima.

Centar za socijalni rad tj. Organ starateljstva preuzima staranje o maloljetnoj djeci onda kada roditelji nad njima ne vrše roditeljsko pravo. Porodični zakon normira da se pod starateljstvo stavljaju maloljetna lica u slučajevima:

- kad su roditelji umrli, nestali ili su nepoznatog boravišta duže od jedne godine,
- kad je roditeljima oduzeto roditeljsko pravo,
- kad je roditeljima oduzeta poslovna sposobnost ili je još nisu stekli ili im je ograničena,
- kad su roditelji kroz duže vrijeme zanemarili čuvanje i vaspitanje djece,
- kad su roditelji odsutni ili nisu u mogućnosti redovno se starati o svojoj djeci, a nisu ga povjerali na čuvanje i vaspitanje licu za koje je Organ starateljstva utvrdio da ispunjava uslove za staraoca.

Grafik br:7. Prikaz broja podnesenih zahtjeva za starateljstvo maloljetnih lica u 2021, 2022 i 2023. godini

Tokom 2023. godine na evidenciji Centra su se nalazila **33 maloljetna lica** pod starateljstvom. U toku 2023. godine za **šest lica** je prestalo starateljstvo zbog punoljetstva lica, vraćanja roditeljima prava da žive sa djecom, te prestanka razloga za stavljanje malodobnih lica pod starateljstvo.

Na evidenciji pod starateljstvom Centra za socijalni rad zaključno sa 31.12.2023. godinom nalazi se ukupno **27 maloljetnih lica**, od toga za **24 maloljetna lica**, Centar vrši neposredno starateljstvo, za **dva maloljetna lica** posredno starateljstvo i za **jedno maloljetno lice posebno starateljstvo**.

<i>Ukupno maloljetnih lica pod starateljstvom</i>	<i>Novi zahtjevi u 2022.god.</i>
27	6

Tabela br:12. Prikaz maloljetnih lica pod starateljstvom

5.3. Maloljetnička delinkvencija

Maloljetnička delinkvencija predstavlja problem društvene zajednice i predstavlja uključivanje većeg broja institucija u rješavanju i prevenciji problema. Zajedničkim djelovanjem problem bi se mogao smanjiti, a maloljetnicima pružiti šansa da krizu prevaziđu, uspostavljajući adekvatnu komunikaciju sa sredinom, zadovoljavajući potrebe i ostvarujući se kao ličnosti.

Maloljetnička delinkvencija kao problem društvene zajednice zahtjeva preventivni rad i djelovanje koji ima za cilj da djeluje na pojavu maloljetničke delinkvencije prije nego što maloljetnici dođu u sukob sa zakonom, odnosno postanu registrovani od strane organa gonjenja i sudskog sistema kao prekršioци zakona. Problematična ponašanja maloljetnika, koja u velikom broju završavaju kao krivična, moguće je registrovati u periodu prelaska na razrednu nastavu (V razred osnovne škole), a u nekim slučajevima i znatno ranije. Kad bi škole u svoj rad uključile i rad Centra za socijalni rad u rad sa djecom sa smetnjama u ponašanju, i roditeljima, koji se pokažu kao disfunkcionalni, čini nam se da bi se postigli dobri rezultati na smanjenju asocijalnog ponašanja mladih. U okviru ove akcije bilo bi neophodno uključiti i širu društvenu zajednicu, koja bi osobito preko medija mogla isticati značaj pozitivnih društvenih vrijednosti.

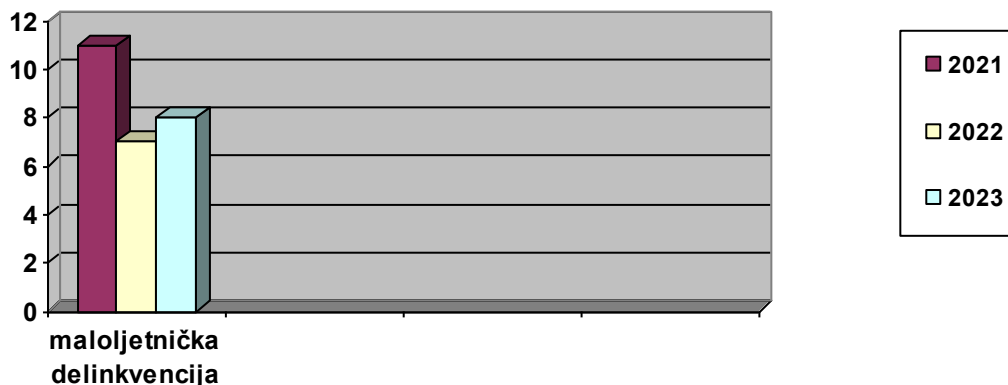
U saradnji sa PU Sanski Most, Općinskim sudom i Kantonalnim tužilaštvom, JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most radi na otkrivanju, praćenju i otklanjanju posljedica maloljetničke delinkvencije.

U 2023. godini od strane Općinskog suda i kantonalnog tužilaštva zaprimljeno je ukupno **devet zahtjeva** za maloljetna lica, **osam zahtjeva** se odnosilo na prekršajne postupke maloljetnika i **jedan zahtjev** koja su se odnosila na počinjeno krivično djelo od strane maloljetnih lica. Od osam zahtjeva koji su se odnosili na prekršaje, Općinski sud u Sanskom Mostu je za četiri maloljetna lica izrekao sankciju ukora, dok je za jedno maloljetno lice izrečena mjera lično izvinjenje oštećenom. Za jedno maloljetno lice od strane Okružnog suda u Kopru, R Slovenija izrečena je vaspitna mjera pojačan nadzor Organa starateljstva.

Kada je riječ o postupcima koji se odnose na počinjeno krivično djelo Kantonalno tužilaštvo je u dva premeta predložilo izricanje mjere upozorenja i usmjeravanja – sudski ukor. Općinski sud u Sanskom Mostu je jednom maloljetnom licu izrekao mjeru upozorenja i usmjeravanja – sudski ukor, dok je drugi postupak i dalje u toku.

Općinski sud je za osam maloljetnika izrekao mjere:

- Za četiri maloljetna lica izrečena mjera „ukor“,
- Za jedno maloljetno lice izrečena mjera „lično izvinjenje oštećenom“,
- Za tri maloljetna lica mjera „novčana kazna uslovno na 6 mjeseci“,
- Za jedno maloljetno lice od strane Okružnog suda u Kopru, R Slovenija izrečena je vaspitna mjera „pojačan nadzor Organa starateljstva“

Grafik br:8. Prikaz broja počinjenih prekršajnih djela od strane maloljetnika u 2021, 2022. i 2023.godini

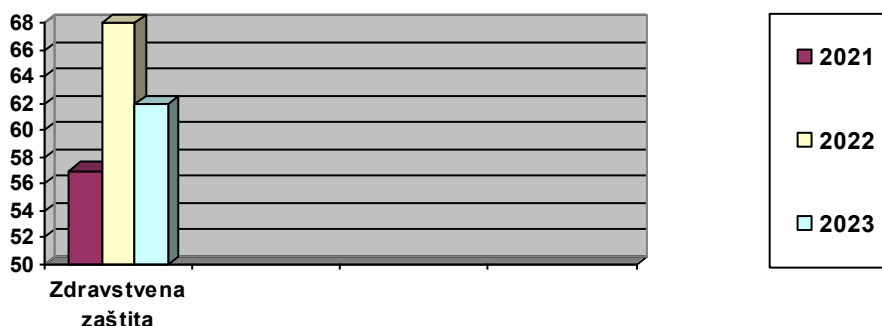
6.ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju korisnici različitih vidova socijalne i dječije zaštite koji navedeno pravo nemaju po nekom drugom osnovu, ali i neosigurane socijalno ugrožene osobe, a u skladu sa Odlukom Vlade USK-a br:03-017-1804/2005 od 29.06.2005.godine, te Odluke o izmjenama i dopunama odluke br: 03-017-1217/2016 od 11. februara 2016. godine („Službeni glasnik USK-a br: 04/16), a koje se odnose na način i postupak za priznavanje prava na zdravstveno osiguranje neosiguranih socijalno ugroženih osoba.

U 2008. godini stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl. novine Federacije BiH“, br:70/08), gdje se određene izmjene i dopune odnose i na obaveze Centara za socijalni rad za vođenje postupka priznavanje prava na zdravstveno osiguranje određenih osoba (starijih od 65 godina i djece do polaska u školu).

Po Odluci Vlade zaključno sa 31.12.2023. godine ukupno je osigurano **683 korisnika**, od čega je 53 djece.

U 2023. godini podneseno je **62 zahtjeva**, od toga 61 zahtjev je pozitivno riješen, dok je 1 zahtjev odbijen jer ima osiguranje po drugom osnovu.

Grafik br:9. Prikaz broja zahtjeva zdravstvene zaštite u 2021, 2022 i 2023. godini.

Po osnovu stalne osnovne novčane pomoći zdravstveno je osigurano **14 lica**, po osnovu CŽR-a **45 lica**, po osnovu smještaja u Ustanovu **25 lica**, po Odluci Vlade USK-a i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju **168 lica** i po osnovu starateljstva djece i odraslih lica osigurano je ukupno **431 lice**.

Osnov osiguranja	Putem stalne novčane pomoći	Po osnovu CŽR-a	Putem smještaja u ustanovu	Po odluci Vlade USK-a i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju	Po osnovu starateljstva djece i odraslih lica	Ukupno osiguranih u 2023. godini
Broj korisnika	14	45	25	168	431	683

6.1. Tabela br:13. Prikaz broja korisnika zdravstvene zaštite

7. FINANSIJSKI POKAZATELJI USTANOVE: 01.01.2023. – 31.12.2023. godina**Bilans stanja (tabelarni prikaz)**

Red.br:	Broj Konta	POZICIJA	U istom obračunskom periodu prethodne godine. 01.01.- 31.12.2022	U obračunskom Periodu 01.01.2023.- 31.12.2023.god.
1		I AKTIVA		
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (od 3 do 5)	462.196,00	298.030,00
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali		
4	130000	Kratkoročna potraživanja	18.040,00	10.916,00
5	160000	Finansijski i obracunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	444.156,00	287.114,00
6	190000		0	0
6	000000-	B. Stalna sredstva (od 7do 9)	23.785,00	15.439,00
7	11000	Stalna sredstva	116.157,00	116.324,00
8	11900	Ispravka vrijednosti	92.372,00	100.885,00
9	011-0119	Neotpisana vrijed. stalnih sredstava(7 - 8)	23.785,00	15.439,00
10		UKUPNA AKTIVA (2+6)=21	485.981,00	313.469,00
11		II PASIVA		
12	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (od 13 do 16)	472.862,00	298.030,00
13	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	55.630,00	66.462,00
14	340000	Obaveze prema djelatnicima	30.942,00	44.453,00
15	341531	Obaveze prema korisnicima socijalne zaštite	379.166,00	187.115,00
16	390000	Kratkoročna razgraničenja	7.123,00	0
17	400000	B. Dugoročne obaveze		/
18	500000	C. Izvor stalnih sredstava	13.119,00	15.439,00
19	510000	Izvor stalnih sredstava	13.119,00	15.439,00
20	590000	Neraspoređeni višak rashoda		
21		UKUPNA PASIVA (12+17+18)=10	485.981,00	313.469,00

Analiza bilans stanja

Ukupna aktiva: 313.469,00 KM

Ukupnu aktivu čine kratkoročna potraživanja i finansijski i obračunski odnosi sa povezanim jedinicama - budžet, što je u prethodnom periodu prikazano kao kratkoročna potraživanja od Kantonalnog ministarstva i Općine, kao i stalna sredstva.

Konto 16000 - finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama iznosi 287.114,00 KM. Navedeni iznos odnosi se na potraživanja za socijalna davanja za mjesec decembar tekuće godine, izuzev potraživanja za majke porodilje od nadležnog Kantonalnog ministarstva i to:

- naknade za majke porodilje u radnom odnosu za period februar - decembar tekuće godine,
- naknada za majke porodilje koje nisu u radnom odnosu,
- naknade za stalnu novčanu i tuđu njegu i pomoć,
- smještaj štićenika u ustanove socijalne zaštite,
- naknada za hraniteljstvo,
- naknada za medicinsko vještačenje.

Potraživanja od srodnika za participaciju štićenika smještenih u ustanovama socijalne zaštite za mjesec decembar.

- potraživanja iz općinskog budžeta za plaće i obaveze za plaće, topli obrok, prevoz,
- potraživanja od Federalnog ministarstva za plaće i obaveze za plaće za roditelje njegovatelje.
- obaveze prema dobavljačima za materijalne troškove za decembar mjesec.

Ukupna pasiva: 313.469,00 KM

Ukupnu pasivu čine kratkoročne obaveze i izvori sredstava.

Kratkoročne obaveze u iznosu od 298.030,00 KM odnose se na:

1. obaveze prema dobavljačima za materijalne troškove za mjesec decembar u iznosu od 2.682,00 KM,
2. obaveze prema dobavljačima za smještaj štićenika u iznosu od 51.863,00 KM za decembar 2023. godine,
3. zastarjele obaveze iz prethodnih godina u iznosu 11.917,00 KM,
4. obaveze prema uposlenicima u iznosu od 44.453,00 KM (plaće, obaveze za plaću, topli obrok, prevoz, plaće i obaveze za roditelje njegovatelje),
5. obaveze prema korisnicima socijalnih davanja u iznosu od 187.115,00 KM.

Račun prihoda i rashoda (tabelarni prikaz)

	Broj konta	POZICIJA	U istom obračunskom periodu 01.01.- 31.12. 2022. godine	U obračunskom periodu 01.01.- 31.12.2023.godine
1	600000	I RASHODI (2+16)	1,541.607,00	1.980.109,00
2	610000	Tekući rashodi (3+6+7)	418.898,00	639.318,00
3	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (4+5)	343.926,00	545.057,00
4	611100	Bruto plaće i naknade	286.089,00	499.574,00
5	611200	Topli obrok, prevoz ,nakn. za smrt, tršs.odlaz. u penziju.	57.837,00	45.483,00
6	612000	Doprinosi poslodavca	30.040,00	52.205,00
7	613000	Izdaci za materijal i usluge (8-15)	44.932,00	42.056,00
8	613100	Putni troškovi	653,00	824,00
9	613200	Izdaci za energiju	7.395,00	8.166,00
10	613300	Izdaci za komunalne usluge	6.707,00	7.375,00
11	613400	Nabavka materijala	4.895,00	6.585,00
12	613500	Prevoz i gorivo	3.377,00	4.313,00
13	613700	Izdaci za tekuće održavanje	2.726,00	4.488,00
14	613800	Izdaci osiguranja, bank.usluga	989,00	965,00
15	613900	Ugovorene usluge i druge usl.	18.190,00	9.340,00
16	614000	Tekući grantovi (17-19)	1,122.709,00	1,340.791,00
17	614200	Grantovi pojedincima	617.011,00	788.989,00
18	614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	472.546,00	551.802,00
19	614800	Drugi tekući rashodi -Gender centar	8.752,00	0,00

Tekući rashodi

U tekuće rashode spadaju:

- troškovi za bruto plaće i naknade iz radnog odnosa (prevoz s posla i na posao, topli obrok, regres),
- naknada za plaće i doprinose roditelj-njegovatelj maj 2022.- decembar 2023. godine: 545.057,00 KM.
- doprinosi na teret poslodavca: 52.205,00 KM.
- izdaci za materijalne troškove: 42.056,00 KM.

Tekući grantovi

Tekući grantovi odnose se na socijalna davanja uključujući jednokratne novčane pomoći, stalna novčana pomoć i tuđa njega, naknade za majke porodilje, smještaj u drugu porodicu - hraniteljstvo, medicinsko vještačenje za neratne invalide, smještaj u ustanove socijalne zaštite, naknada porodicama za treće i svako naredno živorođeno dijete.

Ukupni izdaci za 2023. godinu po ovom osnovu iznose **1.340.791,00 KM.**

- za jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim licima isplaćeno je ukupno 100.000,00 KM kako je i planirano u općinskom budžetu, a iznos sredstava u visini od 1.200,00 KM isplaćen iz Kantonalnog budžeta,
- za smještaj u drugu porodicu - hraniteljstvo ukupni izdaci iznose 5.856,00 KM.
- za medicinsko vještačenje neratnih invalida i ukupni troškovi za stalnu novčanu pomoć i tuđu njegu iznose : 72.175,00 KM
- ukupni troškovi naknade za majke porodilje u radnom odnosu za period 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine iznose 191.033,00 KM, a za majke koje nisu u radnom odnosu 314.306,00 KM.
- Izdaci - naknada za treće i svako naredno živorođeno dijete, demografski razvoj iznose 4.500,00 KM.

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike na osnovu mjesečnog trebovanja doznačava sredstva za gore navedene vidove socijalnih davanja, lica smještena u ustanove i zavode, žene-majke porodilje u radnom i van radnog odnosa.

Naknade-troškovi po Odluci općinskog vijeća su:

- mjesečna naknada za nezaposlene porodilje iznosi : 35.289,00 KM od ukupno planiranih 50.000,00 KM.,
- sredstva za potrebe štíćenika i nabavku stinnih stvari 10.622,00 KM od planiranih 20.000,00 KM
- kamata za stambene kredite za mlade iznosi 6.818,00 KM
- subvencija za prevoz učenika iz soc.ugroženih porodica 46.994,00 KM.

Ukupni troškovi za prava na ograničenu finansijsku pomoć stranog državljanina za period 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine iznose 1.802,00 KM (Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH).

Troškovi nastali po osnovu smještaja korisnika u periodu 2023. godine iznose **550.000,00 KM.** Dio troškova participiraju sami korisnici iz sredstava ostvarenih po osnovu lične invalidnine, penzije, a u nekim slučajevima i srodnici. Ukupna participacija iznosi **270.072,00 KM ili 49%** od ukupnih troškova. Troškovi koji padaju na teret Kantona iznose **279.928,00 KM.**

Nepokriveni dio troškova – iznosi 285.975,69 KM. Višak rashoda u ovom periodu namirit će se sredstvima iz općinskog budžeta te potraživanjem od Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike USK-a.

Dana 23.01.2024. godine doznačena su sredstva za socijalna davanja za decembar 2023. godine u iznosu 43.825,00 KM , a obaveze za plaće i doprinose izmirene u početkom mjeseca januara.

Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih:

<i>Red.</i>		<i>U obračunskom</i>	<i>U obračunskom</i>
<i>br:</i>	<i>O P I S</i>	<i>periodu prethodne</i>	<i>periodu tekuće</i>
		<i>godine</i>	<i>godine</i>
1	UKUPNO 2+9	316.129,00-	551.779,00
2	Bruto plaće i naknade plaća (3+4+5)	286.089,00	499.574,00
3	<i>Neto plaće –naknade plaća</i>	<i>184.370,00</i>	<i>320.756,00</i>
4	<i>Akontacija Poreza na dohodak</i>	<i>13.032,00</i>	<i>24.740,00</i>
5	doprinosi na teret zaposlenih /6+7+8/	88.687,00	154.078,00
6	<i>Za invalidsko - penzioni fond</i>	<i>48.635,00</i>	<i>84.501,00</i>
7	<i>Za zdravstveno osiguranje</i>	<i>35.761,00</i>	<i>62.133,00</i>
8	<i>Za osiguranje od nezaposlenosti</i>	<i>4.291,00</i>	<i>7.444,00</i>
9	Ukupni doprinosi poslodavca 10+11+12	30.040,00	52.205,00
10	<i>Za invalidsko - penzioni fond</i>	<i>17.165,00</i>	<i>29.825,00</i>
11	<i>Za zdravstveno osiguranje</i>	<i>11.444,00</i>	<i>19.883,00</i>
12	<i>Za osiguranje od nezaposlenosti</i>	<i>1.431,00</i>	<i>2.497,00</i>
	<i>Prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati</i>	13	26

Prosječan broj radnika kao i bruto plaća u odnosu na prethodnu godinu je veći za 13 radnika, odnosno za broj roditelja njegovatelja jer se oni vode kao uposlenici JU "Centar za socijalni rad", dok je jedan uposlenik ostvario pravo na penziju tokom 2023. godine.

9. STRUČNA ZASTUPLJENOST

<u>Radno mjesto</u>	<u>Broj izvršitelja</u>	<u>Stručna sprema</u>
direktorica	<u>1</u>	<u>VSS</u>
dipl.socijalni radnik	<u>3</u>	<u>VSS</u>
psiholog	<u>1</u>	<u>VSS</u>
dipl. pravnik	<u>1</u>	<u>VSS</u>
dipl.defektolog	<u>1</u>	<u>VSS</u>
računovodstvo	<u>1</u>	<u>VSS</u>
administrativni radnici	<u>3</u>	<u>SSS</u>
vozač	<u>1</u>	<u>VSS</u>
radnik na održavanju čistoće	<u>1</u>	<u>SSS</u>

Tabela br:19. Prikaz stručne zastupljenosti

10. ZAKLJUČAK

Na osnovu iznesenog činjeničnog stanja u izvještajnom periodu od 01.01. 2023. do 31.12.2023. godine zaključuje se da je JU „Centar za socijalni rad“ Sanski Most realizirala sve planske i programske aktivnosti u skladu sa Zakonskim propisima.

Evidentira se znatno ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć.

Također, evidentira se blago smanjenje broja postupaka koji su se odnosili na nezaposlene porodilje, postupaka za zdravstveno osiguranje, te smještaj u ustanovu socijalne zaštite.

U oblasti porodično pravne zaštite, narušenih porodičnih odnosa i posredovanja evidentira se porast broja postupaka koji se odnose na nasilje u porodici, te porast broja postupaka u predmetima posredovanja.

Evidentira se povećanje postupaka koji se odnose na maloljetne počiniocce prekršajnih i krivičnih djela.

Kad su u pitanju ostali postupci koji se provode u Centru za socijalni rad nije zabilježeno statistički značajno povećanje niti smanjenje u odnosu na prethodnu godinu.

Kada je u pitanju finansijsko poslovanje zaključuje se da su su planirana, a nedospjela sredstva nadležnog Kantonalnog ministarstva prouzrokovala značajne poteškoće korisnicima socijalnih davanja i majkama porodiljama, što se planira izmiriti u toku 2023. godine.

P R E D S J E D N I C A
Upravnog odbora
JU „Centar za socijalni rad“
Sanski Most

Dženana Cerić Dizdarević